

Псалъэжьхэр

Ллы и къуэгъуэр вы и гъуэрр

Лажъанкэ уашъщ, шхэнкэ дьгъуэжъщ. Ллы и къуэгъуэр вы и гъуэрр. Хъамалэ лэгъэсхуэ шхэкӀэ, гуръгъэсхуэ къым.

Пшыхъхэр

Кавказ зауэм теухуауэ

Къызхуэсахэм псом хуэмдэу ягу ирхьат адэ шыналгъэм, анэдэлъуфэзэм, цыкхуэ нэлэм теухуауэ Къашъж Бельгъэн, Нчо Ратмир, Понагуэ Астемыр, Хъэриэ Ариана сымэ къызхуэр нэбгыжъхэм я уэс къеджэжмэри сабийэм лурьыл адыгъэбээр. Абыжэм уашъщылъэжъкъ хъэжъ пшы-

Хъуэхуэ

КъБР-м шхьэ зилэ и артист хуэлэс нэс Къардан Борис Иниуар и къуэр накъыгъэм и 31-м илъэс 70 ирокъуэ

Гъуэгъуэ теухъэ къытэнэркъым

«Уиндзор и уэш щхъуафэхэр» усэ сборникыр дунейм къытохъэ

УсакӀуэм и бээр щӀащӀэгъуэщ. Абы «и узэдгъэ нэфыр мэкӀэзэ», «и нэлэр къоч», «и «унэ блынар къоцтэ», «и нэлэр дегъэлугъэщ».

БЛАГЪЫ Любо егъалеуэ ешхъ и Бусахэм. Абыжэм къахоц Къармажэблэ къэбэрдей жылжым къыщӀалхуэ пцацӀэм и гурыцӀэ къуэр. УсакӀуэм цыгуэз дӀэщ зыи емыщӀэ и лъэжъ дӀэжм къыкӀуэ гъуэгъуэн гъугъуэм, дунейм телпхуэ псуу адыгъэм я гукъуэажым, псуакӀуэм.

ЩӀащӀэгъуэц Благымы и «щхъуафэхэр» усэри: зэм ахэр «зэдгъэ», зэм и пӀапылэм муэр шотӀысх, зэм и усэ сатырхэр езым чанджащӀэгъуэ къыкуохуэ. И адэ-анам, и дэлъжухэм яхутхэ усакӀуэ Любо сабийгъуэм ящӀэж, псэжэ къыгуэ илгъуэжм тхъэ лхуэпхуэ. Хамэ щӀаналъэм шпсыу усакӀуэр Благымы хуоуэщ, ар зыи цыгъушӀэркъым, абды йопхъыш.

ЩӀащӀэгъуэц Благымы и лирикхэр. Адыгъэ башхуэгъуэ и гурыцӀэ зэм йофӀцӀ, зэм дьаджъ. «Ии псалъэм» усэм хт лхыкхуэр лӀагъуынгъэм зарымыщӀа къыуэ. йуоури, къыгъабыкӀэ, гурыцӀэ щӀащӀэгъуэ къытӀыкхуэ.

Шхынгъуэхэр

Гу гъэжъа-гъэбӀхъа, шыпс цӀэгъуэ

Былэм укӀам и гур зӀагъуэжри псы щӀащӀа къытӀыкхуэ атыщӀа, г 15 - 20 хуэ тыкхуэр цыкхуэр яупӀа-тэ, шыуаным иралъхъэ, щӀащӀанану псы цыкхуэ щӀащӀа, шыгъуэ хӀащӀэри нӀафӀар мнигъ дӀагъуэ, шыуанщхуэр телпауэ зы сыхъатӀэ ныкхуэжӀэ ягъауэ, тхуэрымбэр укытрахуэр. Абы и жьӀтӀэ лӀысӀыр щӀагъащ, гу ныкхуэвэм тхуэ халъхъэ, зӀащӀагъуэ тхуэпӀалэ дахъ хукуэ ягъажъ. ИтӀанэ бжыи ушӀагъа халъхъэри, дакъыкӀи 2 - 3-кӀэ ягъажъ, лӀыс къыщӀагъэжым цыщӀа щӀащӀа, зӀащӀагъуэ зы къытрагъэкуэуэлэ. ИужькӀэ лӀыс ушӀагъуэжӀэ гъуэдэ хъащӀыгъэ гъэжъа хъащӀа, ар зӀащӀагъуэ гу гъэжъам хӀащӀэ, шыбжыи сӀыр хъажэ хадзэ, шыуанщхуэр трапӀэри, шыпсӀыр хъэзэр хукуэ, дакъыкӀэ 30 - 40-кӀэ ягъажъ. Хъазыр хуэным дакъыкӀэ зы-тлү фӀащӀа имы-Ӏажу щӀащӀа е тхуэжӀэ гъэжъабыкӀэ бжыиуэ халъхъэ, ПцӀыгуэ ящӀэ, псалъэ е щӀащӀагъуэ и гъуэгъуэ.

Халъхъахэр (зы цыкхуэ Гыжъэ): Гум щыщ лӀуэ - грам 250-рэ. Гъуэд хъыжыгъуэ - грам 10. Бжыиуэ хуэбӀауэ - грам 30. Тхууэ - грам 30. Бжыиуэ хуэбӀауэ - грам 10. Шыгъуэ, шыбжыиуэ, лӀыс - узухуэйм хуэдиз.

Интернетым дыкхышоджэ

Дыркъуэ

ЩӀалэ тэмакхӀащӀым и адар зыкъомра къӀащӀыла нӀажъ, гъуэцӀ лунэ къӀа хуэгъуэри, унафӀэ хушӀащӀэ, зэ къӀэгъуэжыкхуэ, бжыиуэм зы гъуэцӀ лунэ хуэжӀану.

КъэкӀыгъэцӀэхэр

- БӀэртӀанэ - мята Губгъуэныш - душица обыкновения Даринку - эспарцет Гъуэгъуэжытх - дроп распротерстий БанашӀа - барбарис АжӀагъуэжэ - подснежник МадӀафэс - дуриински зобовидный ЗейнӀацӀ - свидина оужная

ТхыгытӀыщӀэхэр

Адыгъэбээр Тыркым щадж

Тыркы Республикамы и курьт школжэм адыгъэ сабийхэр я анэдэлъуфэжӀэ зыщӀащӀагъэжӀан тхыгъэ иджыбӀыжӀэ дунейм къытӀыкхуэ. Тыркым щӀащӀагъуэ Кавказ Хасоуэ и Федерацим и нӀащӀагъуэ къыдкӀа тхыгъуэр зыгъэжӀыражым яхӀащӀа Къушъхъэ Догъэн, ПӀащӀу Мурат сымэ, абы и редактор Шыд Сином.

Зырагъагъэжэ тхыгъуэр къызгъуэжӀэ, самгугъагъуэжӀэ къӀэбэрдейбӀэжӀэ, ижырагъуэжӀэ адыгъэ-щӀащӀагъуэ дерсх итӀэ. Ахэр ныбгыжӀыжӀым адыгъэ-щӀащӀагъуэны сурхажыкхуэ гъӀащӀагъуэц икӀи Гыжъэ-Гыжъэуэр зӀащӀагъуэ щытӀы, къыгъӀэжӀыкхуэныкхуэм. Курьт школжэм и 5 - 8-нӀа классым щӀащӀагъуэжӀа тхыгъуэжӀэ еджӀанур. КъызгъуэжӀа дерсхэм къыщӀаналъуэ, абы ижуащ сабийм и къуэуым зыгъэжӀыкхуэ, и зӀащӀащӀагъуэ езыгъэ-щӀащӀагъуэ дерсх гъӀащӀагъуэжӀэ.

Илъэс 300 зауэ

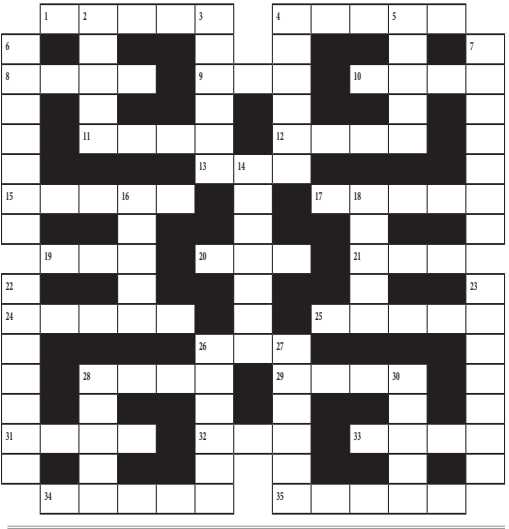

ФӀцӀэн папцӀэ

- МӀадӀахэ - ландыш мягкий Нартей - Тис ПӀащӀауэ - лютик ПсыкъуэжӀыгъуэ - ситник растопырчатый Пхъахуэй - береза Пшахуашъжэ - хвоц

Псалъэзэблэдз

ЕкӀуэжы: 1. Гум яхуэмкхуэ шым шхӀащӀа апуадуэ жалэ. 4. Адыгъэ таурхъэжым узыщӀащӀагъуэ псуушъхъэ шынагуэ, шхъэ зыбжанэ фӀэгъуэ. 8. Хывым ногъуэцӀуи зреджъ. 9. Хадзэ зыгъэжӀэ и ӀамӀапысӀы. 10. ШхъагъуэбӀжъ. ... 11. ... и шӀагъэ нӀащӀагъуэ. 12. Шыгъым и. 13. Къуэц, псы зыщӀащӀагъуэ. 15. Жыгъым и. 16. Дунейм ехыжым шхӀащӀагъуэ жалэ. ... нӀащӀагъуэ кыртӀи. 19. ТӀонн зыпӀащӀагъуэ къызӀащӀагъуэ псуушъхъэ. 20. ... узур арӀагъэн шоттэ. 21. Дунейр егъалеуэ щыщӀыщӀэ. 24. И унафӀащӀым и хъэр ... ишӀнэ хъызрыпсӀэ лужащӀэ. 25. Зи къуадамӀахэр теухуэныцӀыкӀа жыгъуэжӀыгъуэ гъуэм. 26. Хъэжыгъуэ, фрощыгъуэ хуэдӀхэр, ногъуэщӀагъуэ ерыкъыгъуэжӀахэр зрагъуэц. 28. ХаджӀащӀэ. 29. УнафӀащӀыгъуэ зэса ... шабӀэм тынчу къыгъуэжӀыкхуэныкхуэм. 31. ШоджӀащӀыкхуэ и цӀэр зыгъэжӀэ КъэбӀэрдӀэ кырал драмэ щӀащӀагъуэ, нӀащӀагъуэ Ӏазууэ щыгъа, РСФСР-м шхъэ зилэ и артисткэ СибӀан. ... 32. ГъуэцӀ бьдэ. 33. Къалмык БетӀал къыщӀащӀагъуэ куэажэм адэ зманым зери-хъэ цӀэр. 34. Пасарей фоч. 35. КъэбӀэрдӀэ-Балъкъэртым и Гимныр зытха ком-

ЕкӀуэжы: 2. Шыгуэ. 5. Менпы. 6. Бэракъ. 9. Аджъ. 10. Хуэмэ. 12. Болэ. 15. Къардан. 16. Саугъэ. 17. ЦӀэр. 18. Масей. 20. «Адэ». 23. Куащ. 24. Болэ. 25. Бел. 28. Аплъ. 29. ДунӀан. 31. Хъыж. 32. КъануэщӀагъуэ. 34. Панагуэ. 35. Хуэра. 37. Бын. 39. БыцӀу. 41. Унагуэ. 42. Налат. 43. Гыгъэ. Къыкхуэ: 1. Делэ. 2. Шыгъуэ. 3. Губгъуэ. 4. Налэ. 7. КъаранцӀа. 8. КъызгъэжӀэ. 11. МӀаз. 13. АнӀам. 14. Псеи. 19. Салам. 21. Пшы. 22. ИбӀэ. 26. КъалмыкӀэ. 27. Рхъагъуэ. 29. ДьщӀэ. 30. НӀащ. 33. Бжы. 36. Уанэ. 37. Бэгуэ. 38. «Нанэ». 40. Иуан.

